

Visitaprotokoll Vadsø sokn

8.-12. november 2017

Tema: Folkekirke fra vugge til grav.

Visitasen ble ledet av biskop Olav Øygard. Han ble assistert av prost Egil Lønmo og ledsaget av rådgiver Heidi Norbye.

Onsdag 8. november

11:45 lunsj på menighetshuset

12:30 Møte med staben på menighetshuset

Tilstede: Renholder og kirketjener ukedager Lindis Møller-Davidsen, Kirketjener helg Anne-Lise Sommerset, Trosopplærer Anne Benum, Kantor Michael Martin, Menighetssekretær Tobias Tobiassen, Sokneprest Jan Sommerset, biskop, prost og rådgiver.

Prosten åpnet møtet med Matt 5. Dere er jordens salt og verdens lys
Biskopen innledet med å si noe om hva visitasen er. Biskopen ønsket å høre hvordan det er å jobbe i Vadsø menighet, og hvordan dere når ut med budskapet om Jesus Kristus i Vadsø by.

Momenter fra samtalen:

- Det har vært mye turbulens på arbeidsplassen, mye sykemeldinger og vakanser. Ser fram til å bli fullsatt stab når ny diakoniarbeider er på plass i februar.
- Godt fellesskap i staben. Felles om å løse utfordringene.
- Utfordringer med høytidene og stort arbeidspress.
- Når ikke barnefamilieene så godt som vi skulle ønske. Kommer på tiltak, men ikke på fast basis.
- Utfordring med prestesituasjonen. Vadsø trenger flere prester som er stabile og bor her.
- God løsning med Egil Lønmo som fungerende prost inntil prostestillingen lyses ut på nytt.

Biskopen takket for samtalen, og understreket at i tider med innsparing og lavere bemanning er det viktig for staben å være samstemt i forhold til hvilke oppgaver som bør prioriteres. I slike perioder er det også viktig å ha fokus på relasjoner innad i staben.

13:45 Andakt på Vadsø helsesenter

Tilstede: Sokneprest, kantor, biskop, prost og rådgiver

Prosten ledet samlingen og hadde andakt. Kantor spilte til salmene. Biskopen hadde en hilsen.

14:45 Tilsynssamtale med trosopplærer Anne Benum.

Biskopen gjennomførte tilsynssamtale med trosopplærer Anne Benum.

16:00 Menighetsrådsmøte på menighetshuset

Tilstede: leder Arnold Eliseussen, Hilde Skardal, Tobias Tobiassen, Asbjørn Stock, Rønnaug Ryssdal, kirkeverge, biskop, sokneprest, prost og rådgiver.

Leder ønsket velkommen og ledet samtalen.

Menighetsrådet ønsket å ta opp følgende temaer med biskopen:

1. Fokusområder for menighetsrådet.
2. Hvordan man ser innretningen av kirkens virksomhet i en tid med ressursutfordringer
3. Forberedelser til møtet med kommunen.

1. Fokusområder for menighetsrådet

Momenter fra samtalen:

- **Trosopplæring.** Biskopen berømmet Vadsø menighetsråd for en god trosopplæringsplan. Det er god bredde i planen. Samtidig med trosopplæringsplanen er det viktig med kontinuerlige tiltak i menigheten.
- **Speiderarbeidet** er en del av det kontinuerlige arbeidet. Det har vært drevet i mange år. Det er hele tiden en utfordring å rekruttere i bunn. Har fokus på rekruttering.
- **Ungdom.** Samarbeid med Betesta og Frelsesarmeen. Har hatt ungdomsleir i Jakobselv med 40 tilstede.
- **Frivillige medarbeidere.** Liste med kirkekaffekokere. Frivillige i speiderarbeidet og i menighetsrådet. Ber folk om hjelp til arrangement. Trenger å jobbe mer systematisk med frivillighet.
- **Diakoni.** Flere fremmedspråklige er bosatt i Vadsø. Diakonien i Vadsø har tradisjon for å jobbe med flyktninger og innvandrere. Menighetsrådet har opprettet diakoniuvalg. Utvalget skal jobbe fram en diakoniplan i samarbeid med diakoniarbeider. Biskopen etterspurte inkluderende kirkeliv. Det er viktig at menigheten er åpen for alle uansett utfordringer.
- **Misjon.** Menigheten har misjonsavtale med NMS i Thailand. Vardø menighet har samme misjonsprosjekt og man ønsker seg et samarbeid for å øke fokuset på prosjektet. Misjonsprosjektet skal også gis økt fokus i konfirmantundervisningen.
- **Samisk, kvensk eller finsk språk i gudstjenesten.** Biskopen orienterte menighetsrådet om at det er sendt et brev til alle menigheter i april/mai ang innarbeiding av samisk, kvensk eller finsk språk i liturgiske ledd i gudstjenesten. Hva er status her i menigheten? Menighetsrådet skal behandle brevet på sitt første møte etter visitasen.
- **Bygningstekniske forhold og planer framover inkl orgelet.** Menighetsrådet har et byggeteknisk utvalg som jobber med generell utforming av inngangspartiet til kirken. Veldig bratt i front. En mulighet her å legge til rette ved sideinngangen.
- **Orgelet.** Langsiktig prosjekt i å bevare pipeorgelet. På kort sikt er det satt inn et digitalt orgel i samsvar med organisten. Har eget orgelutvalg. Biskopen berømmet menighetsrådet for å ha tatt tak i dette med orgelet. Han understreket at det må søkes biskopen om tillatelse dersom det gjøres endringer i kirken. Dette gjelder også i forhold til det midlertidige orgelet. Menighetsrådet må få formalisert det som er tenkt i forhold til nytt orgel og midlertidig leasing. Det er ofte store kostnader knyttet til restaurering av et gammelt orgel. Biskopen informerte om at det finnes et marked med brukte orgel som har god kvalitet. Biskopen oppfordret til å kontakte kulturrådgiver Ivar Jarle Eliassen på bispedømmekontoret for informasjon og rådgivning i en slik prosess.
- **Kirkegården.** Det er god dialog med kommunen ang kirkegårdsdriften. Det er en god tjenesteytingsavtale. Kirkegården er på mange måter også en park for byen.
- **Realiseringsplan.** Kirkevergen har laget en realiseringsplan i forhold til utfordringer knyttet til kirkebygg og kirkegårdsdrift.

2. Hvordan man ser innretningen av kirkens virksomhet i en tid med ressursutfordringer.

Momenter fra samtalen.

- Biskopen informerte om bispedømmerådets ressursutvalg som har laget forslag til innstilling om omfordeling av ressurser i bispedømmet. Utvalget foreslår en nedbemanning på 10% av presteressurs og administrasjon. Utvalget har nettopp levert innstilling som skal sendes på bred høring i bispedømmet. Det er forslag om at Varanger prosti må gå ned med en eller to prester. Biskopen oppfordret menighetsrådet til å gi innspill i høringa.
- Fengselet betjenes fra Vardø fordi man ikke kan påregne 100 % prest der.
- Viktig med samisk kompetanse i prestedtjenesten.

3. Forberedelser til møte med kommunen.

Momenter fra samtalen.

- Opplever vilje og forståelse i samarbeidet med kommunen.
- Har hatt rentefritt lån av kommunen for å pusse opp fasaden på kirken.
- Har ikke fått kompensasjon for lønns- og pristigning de siste åra.
- Ønsker forutsigbarhet i forhold til økonomiske rammer.
- Kirkegården. Prosesser som går.
- **God tjenesteytingsavtale med kommunen.** Snømåking, begravelse, Vestre Jakobselv, plenklipping, kommunen utfører alt av teknisk på kirkegården.
- Det er etablert samarbeidsmøte med teknisk drift og fellestrådet en gang i året.

Biskopen takket for fine og gode samtaler og for den viktige tjenesten hver enkelt gjør ved å sitte i menighetsrådet.

18:00 Mat og møte med speiderne

Tilstede: Vadsø KFUK/KFUM, speiderledere, biskop, prost og rådgiver.

Speiderne laget deilig speidersuppe som ble servert på det påfølgende møte med frivillige. Det ble vist bilder og fortalt fra speidernes ulike speiderturer. Samlingen ble avsluttet med samtale med biskopen, og speidersangen.

19:00 Møte med frivillige på menighetshuset

Tilstede: Frivillige medarbeidere, biskop, sokneprest, prost og rådgiver.

Samlingen startet med speidersuppe servert av speiderne.

Prosten innledet til samtale rundt bordet. Hver enkelt fortalte fra sitt engasjement inn i det frivillige arbeidet.

Momenter fra samtalen:

- Speiderne er glad for å være en del av kirkens arbeid.
- Viktig med andakt på bo- og service senteret. Kanskje frivillige kan bidra i dette?
- Misjonsprosjektet er viktig for Vadsø menighet. Det hjelper oss til å ha blikket rettet utover i verden.
- Hvordan kan vi som menighet møte de som kommer i kirken slik at de ønsker å komme tilbake? Ønsker at folk skal kjenne at «her er det et godt sted å være»
- Det er et stort engasjement i arbeidet med flyktninger. Fra Vadsø er det fem konvertitter som har blitt sendt tilbake til sine hjemland. De står i voldsomme utfordringer. Det etterlyses større politisk innsats for å avklare konvertitters situasjon.

Biskopen takket for et godt møte, positive samtaler og stort engasjement. Som kirke har vi et spesielt ansvar for mennesker som lider. Vi har en dramatisk situasjon for unge flyktninger som gjemmer seg for ikke å bli sendt ut av landet når de fyller 18 år. Biskopen minnet til slutt om Matt.28.18. «Se jeg er med dere alle dager inntil verdens ende.»

Torsdag 19.november

09:00 Møte med fylkeskommunen

Tilstede: fylkesvaraordfører Tarjei Jensen Bech, fylkesrådmann Øystein Ruud, kultur- og miljøsjef Tore Gundersen, assisterende opplæringsjef Margunn Blix, fylkestannhelsesjef Torill Lauritsen, biskop, prost og rådgiver.

- Fylkesrådmann Øystein Ruud orienterte om regionreformen.
- Assisterende opplæringsjef Margunn Blix orienterte om situasjonen for de videregående skolene i fylket.
- Kultur- og miljøsjef Tore Gundersen orienterte om hvordan samisk språk og kultur ivaretas i forvaltningen.

Biskopen orienterte fylkeskommunen om

- bispedømmerådets arbeid med ressursfordeling i forhold til bemanning i bispedømmet
- bispedømmets samarbeid med den russisk ortodokse kirke gjennom SKKB (Samarbeidsrådet for Kristne Kirker i Barentsregionen.)
- Forslag til ny lov om tros- og livssynssamfunn som kulturdepartementet har sendt ut på høring.

Biskopen takket for møtet, og overrakte jubileumsheftet for SKKB – Samarbeidsrådet for Kristne Kirker i Barentsregionen.

11:00 Møte med og på ungdomsskolen

Tilstede: Foreldrekontakter, fagledere og rektorer ved Vestre Jakobselv skole og Vadsø ungdomsskole, kommunalsjef utdanning og oppvekst Kurt Schjøllberg, kirketjener Lindis Møller Davidsen, kirkeverge, sokneprest, biskop, prost og rådgiver.

Tema for møtet: Samarbeid skole/kirke

Virksomhetsleder ved Vadsø ungdomsskole, Signe Lyche, ønsket velkommen til møtet.

Momenter fra samtalen:

- Det er et godt samarbeid mellom skole og kirke i forhold til skolegudstjenester til jul
- Skoleklasser kommer på besøk til kirken for å få omvisning.
  - Kompetansemålene må ivaretas slik at hele barnegruppa kan komme til kirken.
  - Vi lever i et åpent livssynssamfunn. Viktig å kjenne sin egen kultur og identitet i møte med andre religioner.
  - Ønskelig fra skolen sin side at kirken kan lage pakker i forhold til hva man kan tilby ved et besøk i kirken.
- Det er viktig at barna lærer om etikk og moral

Biskopen avsluttet møte med å si at tros livet er en viktig del av menneskers liv. Også på skolen.

Biskopen takket for møtet og for det gode samarbeidet mellom kirke og skole.

13:30 Møte med Vadsø kommune

Tilstede: Ordfører Hans-Jakob Bønå, rådmann Jens Betsi, leder i menighetsrådet Arnold Eliseussen, kirkeverge, sokneprest, biskop, prost og rådgiver.

Biskopen innledet møtet med å informere om:

- bispedømmerådets arbeid med ressursfordeling i forhold til bemanning i bispedømmet
- bispedømmets samarbeid med den russisk ortodokse kirke gjennom SKKB (Samarbeidsrådet for Kristne Kirker i Barentsregionen.)
- Forslag til ny lov om tros- og livssynssamfunn som kulturdepartementet har sendt ut på høring.

Momenter fra samtalen:

- Tjenesteytingsavtale ble satt i gang etter forrige visitas. Kommunen tar ansvar for mye av det driftsmessige av gravlunden. Dette fungerer godt.
- Kirkebygget i Vadsø. Kommunen har tatt ansvar i renovering og gitt rentefritt lån til menighetsrådet.
- Det er årlig samarbeidsmøte mellom kommunen og kirkelig fellesråd.
- Kirkelig fellesråd ønsker en større forutsigbarhet i forhold til økonomien. Kommunen kan ikke love større forutsigbarhet.
- Kirkelig fellesråd jobber med universal utforming av inngangen til kirken.
- Gravkapellet er ikke et vigsla rom, og kan derfor brukes til livssynsnøytrale seremonier. Det mangler høytaleranlegg i gravkapellet. Ønskelig å få det på plass. Kommunen oppfordret kirkevergen til å gi innspill om dette behovet til kommunestyret.

Rådmannen:

- Vi har en god dialog med kirken. Villig til å diskutere ansvarstaking i forhold til kirken.
- Belysning av kirken. Fellesrådet kan sende saken til kommunestyret.
- Viktig å se på tilgjengeligheten av gravplasser. Reguleringsarbeid i kommunen tar tid. Viktig å starte opp dette arbeidet.
- Viktig med et medlem i MR som sitter i kommunestyret. Viktig for at forholdet mellom kirke og kommune skal vedvare godt.
- Kommunen klarer å levere på tjenesteavtalen når de har folk på plass.
- Kirkelig fellesråd må gjerne se på områder hvor vi kan utvide samarbeidet i forhold til tjenesteavtalen.

Biskopen takket for møtet, og overrakte jubileumsheftet for SKKB – Samarbeidsrådet for Kristne Kirker i Barentsregionen.

19:00 Bygdegudstjeneste i Vestre Jakobselv

Tilstede: kirketjener, kirkeverge, sokneprest, biskop, prost og rådgiver.

Sokneprest, biskop og prost gjennomførte bygdegudstjeneste med nattverd.

Etter gudstjenesten ble det invitert til kirkekaffe bak i kirken.

Fredag 20.november

08:30 Tilsynssamtale med sokneprest Jan Sommerset

Biskopen gjennomførte tilsynssamtale med sokneprest Jan Sommerset

09:30 Fagmøte på menighetshuset

Tilstede: trosopplærer, menighetssekretær, kantor, kirketjener, kirkeverge, sokneprest, biskop, prost og rådgiver.

Tema: Folkekirken fra vugge til grav.

Innledning til samtale v/soknepresten

Kontaktpunkt som dåp, konfirmasjon, vielse og begravelse er viktige i folks liv. Som stab er det viktig å ha fokus på disse treffpunktene. 70% av innbyggerne i Vadsø er medlem i Dnk. Kirkelige tradisjoner står sterkt.

Momenter fra samtalen:

- Diakoni og kirkemusikk. Det er viktig å møte folk der de er når det kommer til begravelser og vielser. Som ansatte er det viktig med faglighet og fleksibilitet. Musikk i kirken betyr så mye for så mange. Musikken møter folk i alle ledd.
- Åpen kirke på sommeren er viktig for turister og de som er interessert i Vadsøs historie.
- Mange har et eieforhold til kirken, men er ikke nødvendigvis faste kirkegjengere.
- Kirkevergen, den offisielle folkekirken. I møte med kommune, etc.
- Mange har stor tilhørighet i kirken uten at de er på gudstjenestene. Hvor mye energi skal man bruke på at folk ikke kommer på gudstjeneste selv om de er med ellers i uka. Hvordan kan man få med folk på gudstjenesten utover tiltaka, dåp, etc.
- Norge er ikke et enhetssamfunn slik det har vært. Større sprik også innad i kirken enn tidligere tider.
- Vår kristne bekjennelse er ikke endra. Vi må snakke sammen, utfylle hverandre.

Biskopen:

- Musikken er bærer av det kristne budskapet. De som kommer i kirken ved de store anledninger skal både ha en fin kristen seremoni, og de skal ha det bra. Kultur og musikkarrangement i kirkene øker.
- Gudstjenesteoppslutning. Har dere testet søndag ettermiddag?
- Speiderne en viktig del av folkekirkearbeidet i menigheten.
- Folkekirken er avhengig av at noen kommer utenom de store treffpunktene, og at de har et hjem i folkekirken. Trosopplæringsarbeidet er en del av dette. Babysang viktig.
- Jeg vil gjerne utfordre dere som stab til å fortsette samtalen om hvordan nå godt ut til Vadsøs innbyggere ved hjelp av den kompetansen og bemanningen dere har.

Biskopen takket soknepresten og staben for den gode samtalen.

11:00 Besøk på Vadsø fengsel

Tilstede: Fængselsprest Magnhild Helberg, fængselsleder Bård Buljo, tilbakeføringskoordinator Mette Thuv, biskop, prost og rådgiver.

Fængselsprest Magnhild Helberg ønsket velkommen til møtet.

Fængselsleder og tilbakeføringskoordinator informerte om fængselet og hvilke verdier de jobbet etter. Det blir lagt stor vekt på tverrfaglig samarbeid, og fængselspresten er en viktig del av dette.

Biskopen med følge fikk omvisning på verksted, kjøkken og der de innsatte arbeider.

14:00 Møte med fylkesmannen

Tilstede: Fylkesmann Ingvill Aleksandersen, fylkeslege Eivind Merok, avdelingsdirektør Geir Arne Eriksen, sokneprest, biskop, prost og rådgiver

Fylkesmannen orienterte om

- Situasjonen i kommunene i fylket. Folketallsutvikling. Arbeidsledighet/sysselsetting.
- Prosessen med sammenslåing av fylkesmannsembetene.
- Samisk språk og kultur i forvaltningen
- Kommunereformen.

Biskopen orienterte Fylkesmannen om:

- bispedømmerådets arbeid med ressursfordeling i forhold til bemanning i bispedømmet
- bispedømmets samarbeid med den russisk ortodokse kirke gjennom SKKB (Samarbeidsrådet for Kristne Kirker i Barentsregionen.)
- Forslag til ny lov om tros- og livssynssamfunn som kulturdepartementet har sendt ut på høring.

Biskopen takket for møtet, og overrakte jubileumsheftet for SKKB – Samarbeidsrådet for Kristne Kirker i Barentsregionen.

Lørdag 11.november

Forberedelser

Søndag 12.november

Kl.11.00   Visitasgudstjeneste i Vadsø kirke.

Medvirkende under visitasgudstjenesten:

Fung.prost intimerte, soknepresten ledet gudstjenesten fram til preken. Biskopen talte og ledet resten av gudstjenesten. På gudstjenesten deltok også kantor, speidere og kirketjener.

Kl.13.00   Visitasmøte med kirkekaffe

Kirkekaffen ble ledet av menighetsrådets leder

Biskop Olav Øygard holdt sitt visitasforedrag.

Menighetsrådets leder takket biskopen for besøket.

